DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

19. oktober 2000 *

I sag C-155/99,

angående en anmodning, som Pretura di Treviso, Sezione Distaccata di Oderzo (Italien), i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Giuseppe Busolin m.fl.

mod

Ispettorato Centrale Repressione Frodi — Ufficio di Conegliano — Ministero delle Risorse agricole, alimentari e forestali,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af artikel 39, stk. 3, 4 og 11, i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 af 16. marts 1987 om den fælles markedsordning for vin (EFT L 84, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1566/93 af 14. juni 1993 (EFT L 154, s. 39), samt gyldigheden af

* Processprog: italiensk.

Kommissionens forordning (EF) nr. 343/94 af 15. februar 1994 om iværksættelse af obligatorisk destillation som omhandlet i artikel 39 i forordning nr. 822/87 og om undtagelse fra visse bestemmelser om destillationens gennemførelse for produktionsåret 1993/1994 (EFT L 44, s. 9),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet, og dommerne A. La Pergola og P. Jann (refererende dommer),

generaladvokat: G. Cosmas
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— G. Busolin ved advokat I. Cacciavillani, Venedig, og advokat A. Cimino, Padova

— den spanske regering ved statens advokat R. Silva de Lapuerta som befuldmægtiget

— Rådet for Den Europæiske Union ved juridisk konsulent J. Carbery og juridisk konsulent T. Gallas, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved F. Ruggeri Laderchi, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat A. Dal Ferro, Vicenza,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 18. maj 2000 er afgivet mundtlige indlæg af G. Busolin, af Rådet og af Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 22. juni 2000,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 7. april 1999, indgået til Domstolen den 27. april 1999, har Pretura di Treviso, Sezione Distaccata di Oderzo, i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF), forelagt seks præjudicielle spørgsmål vedrørende gyldigheden af artikel 39, stk. 3, 4 og 11, i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 af 16. marts 1987 om den fælles markedsordning for vin (EFT L 84, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1566/93 af 14. juni 1993 (EFT L 154, s. 39, »herefter forordning nr. 822/87«), samt gyldigheden af Kommissionens forordning (EF) nr. 343/94 af 15. februar 1994 om iværksættelse af obligatorisk destillation som omhandlet i artikel 39 i forordning nr. 822/87 og om undtagelse fra visse bestemmelser om destillationens gennemførelse for produktionsåret 1993/1994 (EFT L 44, s. 9)

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag mellem G. Busolin m.fl., alle vinavlere, og Ispettorato Centrale Repressione Frodi — Ufficio Di Conegliano — Ministero delle Risorse agricole, alimentari e forestali (Ministeriet for Landbrug, Ernæring og Skovbrug — herefter »ministeriet«) vedrørende bøder, der var blevet pålagt dem i medfør af national ret for overtrædelse af fællesskabsbestemmelser om obligatorisk destillation af bordvin.

3 For så vidt angår de fællesskabsretlige og nationale bestemmelser henvises til Domstolens dom af 29. oktober 1998, sag C-375/96, Zaninotto (Sml. I, s. 6629), der omhandlede de samme bestemmelser.

Hovedsagen

4 G. Busolin er vinproducent i Venedig-området. Den 17. april 1996 blev han af ministeriet pålagt en bøde for overtrædelse af artikel 39 i forordning nr. 822/87, fordi han ikke havde overholdt sine forpligtelser med hensyn til obligatorisk destillation af bordvin i produktionsåret 1993/1994, idet han havde undladt at levere 379,47 hl vin til obligatorisk destillation.

5 Den 31. maj 1996, anlagde G. Busolin sag ved den forelæggende ret med påstand om ophævelse af afgørelsen. Under en særskilt sag anfægtede andre vinavlere rettidigt ministeriets afgørelse om at pålægge dem tilsvarende bøder. Sagerne blev forenet.

6 G. Busolin m.fl. har påberåbt sig, at fællesskabsbestemmelserne vedrørende italienske vinproducenters forpligtelse til at destillere et bestemt kvantum bordvin for produktionsåret 1993/1994, er retsstridige.

7 Da Pretura di Treviso, Sezione Distaccata di Oderzo, fandt det tvivlsomt, om en række fællesskabsbestemmelser om obligatorisk destillation af bordvin var gyldige, besluttede den at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er Kommissionens afgørelse om at fordele den mængde, der er omfattet af den obligatoriske destillation, mellem de forskellige produktionsområder for produktionsåret 1993/1994 (i henhold til forordning (EF) nr. 343/94) er ugyldig på grund af tilsidesættelse af artikel 39, stk. 11, litra b), i forordning (EØF) nr. 822/87 (som ændret ved forordning (EØF) nr. 1972/87), idet det ikke er fastslået, at forudsætningen — i den anførte bestemmelse — er til stede, nemlig at der er sket en 'væsentlig ændring' i forholdet mellem 'udbuddet' og 'den normale anvendelse' i produktionsåret 1993/1994 i forhold til forholdet mellem 'udbuddet' og 'den normale anvendelse' i referenceproduktionsårene 1981/1982, 1982/1983 og 1983/1984?

2) Subsidiært i forhold til det første spørgsmål:

Er Kommissionens afgørelse om at fordele den mængde, der er omfattet af den obligatoriske destillation, mellem de forskellige produktionsområder for produktionsåret 1993/1994 (i henhold til forordning (EF) nr. 343/94) ugyldig, da denne afgørelse synes at være i strid med EF-traktatens artikel 190 (på grund af 'manglende begrundelse'), idet der hverken i forordning (EF) nr. 343/94 eller i de retsakter og dokumenter, der ligger til grund for denne, er nogen henvisning til vurderingen af, om den lovbestemte forudsætning om, at der er sket en 'væsentlig ændring' i forholdet mellem 'udbuddet' og 'den normale anvendelse' i produktionsåret 1993/1994 i forhold til forholdet mellem 'udbuddet' og 'den normale anvendelse' i referenceproduktionsårene 1981/1982, 1982/1983 og 1983/1984, er til stede?

3) Er forordning (EF) nr. 343/94, hvorefter der pålægges Italien en forpligtelse til destillation af 12 150 000 hl, ulovlig på grund af tilsidesættelse af

rimelighedsprincippet, et åbenbart urigtigt skøn og på grund af, at bestemmelserne er i modstrid med formålet, i lyset af den af Kommissionen anvendte 'beregningsmåde', som er beskrevet i indlægget af 13. marts 1998, idet aktualiseringen af procentdelen på 85 er urimelig og ulogisk, fordi der anvendes parametre, der overhovedet ikke har noget at gøre med realiteterne på markedet for vin i 1993/1994?

4) Er forordning (EF) nr. 343/94, hvorefter der pålægges Italien en forpligtelse til at destillere 12 150 000 hl, ulovlig på grund af tilsidesættelse af artikel 39, stk. 11, litra b), i forordning (EØF) nr. 822/87 (som ændret ved forordning (EØF) nr. 1972/87) som følge af, at Kommissionens ændring af procentdelen er sket på grundlag af ændringen i forholdet mellem produktionen i 1981/1982, 1982/1983 og 1983/1984 (på 145 000 000 hl) og den normale anvendelse i 1984/1985 af bordvin var ændret i forhold til forholdet mellem produktionen i 1981/1982, 1982/1983 og 1983/1984 (på 145 000 000 hl) og den normale anvendelse i 1993/1994, hvilket ikke synes at være i overensstemmelse med den pågældende bestemmelse?

5) Subsidiært i forhold til det tredje og fjerde spørgsmål:

Såfremt artikel 39, stk. 11, litra b), i forordning (EØF) nr. 822/87 (som ændret ved forordning (EØF) nr. 1972/87) skal fortolkes som en bestemmelse, der tillader en sådan beregningsmåde, må artikel 39, stk. 11, litra b), da anses for ulovlig på grund af tilsidesættelse af rimelighedsprincippet, et åbenbart urigtigt skøn og på grund af, at den er i modstrid med formålet, samt på grund af tilsidesættelse af forbuddet mod forskelsbehandling i EF-traktatens artikel 40 som følge af og i lyset af de i forelæggelseskendelsens gengivne beregninger?

6) Er artikel 39, stk. 3, 4 og 11 i forordning (EØF) nr. 822/87, som ændret ved forordning (EØF) nr. 1566/93, samt forordning (EF) nr. 343/94, som er den retsakt, der gennemfører de førstnævnte forordninger, når henses til de i

forelæggelseskendelsens anførte oplysninger, ulovlige på grund af tilsidesættelse af rimelighedsprincippet, på grund af et åbenbart urigtigt skøn, på grund af magtfordrejning og på grund af tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet?«

De præjudicielle spørgsmål

8 Der skal indledningsvis henvises til Zaninotto-dommen, som blev afsagt på grundlag af en præjudiciel forelæggelse fra Pretura circondariale di Treviso vedrørende identiske forhold. Domstolen fastslog, at gennemgangen af de talrige spørgsmål, der var stillet i denne sag, intet havde frembragt, der kunne rejse tvivl om gyldigheden af de pågældende bestemmelser, hvorved der for produktionsåret 1993/1994 var sket en fordeling af mængden af bordvin til obligatorisk destillation, og den samlede mængde, der skulle destilleres i Italien, var blevet fastsat til 12 150 000 hl. I særdeleshed fastslog Domstolen, at den referenceprocentsats på 85%, som oprindelig var fastsat i artikel 39, stk. 3, tredje afsnit, i forordning nr. 822/87, lovligt kunne justeres af Kommissionen inden for dens kompetence for produktionsåret 1993/1994 til 55,01% for at tage hensyn til udviklingen i forbruget, som var faldet væsentligt med tiden (Zaninotto-dommen, præmis 25 ff.). Ved anvendelsen af denne procentsats var Italien heller ikke blevet udsat for nogen form for forskelsbehandling i forhold til de øvrige medlemsstater (Zaninotto-dommen, præmis 31).

9 Den foreliggende sag drejer sig også om lovligheden af Kommissionens justering af referenceprocentsatsen på 85% for produktionsåret 1993/1994 samt den måde, hvorpå den har fastsat den mængde, som skal destilleres af hver medlemsstat. For den forelæggende ret har G. Busolin m.fl. rejst andre tilsvarende spørgsmål om lovligheden af den obligatoriske destillation, som er pålagt Italien. Den foreliggende ret finder, at disse er nye i forhold til Zaninotto-sagen og ikke er åbenbart ubegrundede. Derfor finder den det nødvendigt at forelægge sagen for Domstolen.

10 Selv om spørgsmålene i den foreliggende sag er stillet ud fra en anden vinkel end de spørgsmål, der blev stillet i Zaninotto-sagen, drejer de sig ikke desto mindre om de samme aspekter af de pågældende fællesskabsbestemmelser og deres indvirkning på Den Italienske Republiks vinproducenter, hvilket den foreliggende ret har anerkendt.

11 Imidlertid er følgende aspekter, der er blevet påberåbt i den foreliggende sag:

— at det ikke i henhold til artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 343/94 er blevet fastslået, at der er sket en væsentlig ændring i forholdet mellem udbuddet og den normale anvendelse i produktionsåret 1993/1994, i forhold til referenceproduktionsårene (første og andet spørgsmål), og at der som følge heraf er sket en tilsidesættelse af begrundelsespligten (andet spørgsmål)

— at Kommissionens beregning af justeringen af referenceprocentsatsen for produktionsåret 1993/1994 var forkert (tredje spørgsmål)

— at beregningsmåden ved justeringen af referenceprocentsatsen som fastsat i Rådets forordning (EØF) nr. 1972/87 af 2. juli 1987 om ændring af forordning nr. 822/87 (EFT L 184, s. 26) var ulovlig (femte spørgsmål), og

— som en generel indsigelse, at regelsættet vedrørende obligatorisk destillation af bordvin i sin helhed ikke er og aldrig har været tilpasset markedsbetingelserne (sjette spørgsmål),

ikke af en sådan karakter, at de kan have indvirkning på den konklusion, som Domstolen nåede frem til i Zaninotto-dommen, og som er omtalt i præmis 8 i nærværende dom, dvs. at bestemmelserne vedrørende obligatorisk destillation er gyldige.

OM

12 Dette resultat støttes af generaladvokatens forslag til afgørelse, nærmere bestemt punkt 42-54 vedrørende første og fjerde spørgsmål, punkt 58-62 vedrørende andet spørgsmål, punkt 66-71 vedrørende tredje spørgsmål, punkt 79-82 vedrørende femte spørgsmål og punkt 88-100 vedrørende det sjette spørgsmål.

13 Heraf følger, at gennemgangen af de forelagte spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 39, stk. 3, 4 og 11, i forordning (EØF) nr. 822/87 samt gyldigheden af forordning (EF) nr. 343/94.

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af den spanske regering samt af Rådet og Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Pretura di Treviso, Sezione Distaccata di Oderzo, ved kendelse af 7. april 1999, for ret:

Gennemgangen af de forelagte spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 39, stk. 3, 4 og 11, i Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 af 16. marts 1987 om den fælles markedsordning for vin, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1566/93 af 14. juni 1993, samt om gyldigheden af Kommissionens forordning (EF) nr. 343/94 af 15. februar 1994 om iværksættelse af obligatorisk destillation som omhandlet i artikel 39 i forordning nr. 822/87 og om undtagelse fra visse bestemmelser om destillationens gennemførelse for produktionsåret 1993/1994.

Wathelet La Pergola Jann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. oktober 2000.

R. Grass

Justitssekretær

M. Wathelet

Formand for Første Afdeling